

§ 223

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ym. valtuustoaloitteesta leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan kartoittamisesta ja kehittämissuunnitelman laatimisesta

HEL 2018-009106 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitteessa esitettyä leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan kartoittamista ja kehittämissuunnitelman laatimista yhteistyössä toimialojen välillä hyvänä asiana.

Helsingissä on laaja leikkipaikkojen, leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen verkosto. Kaupunkiympäristön toimialan ylläpitämiä leikkipaikkoja on yli 250 eri puolilla kaupunkia. Leikkipuistoissa (noin 70 puistoa) on varhaiskasvatuksen järjestämää toimintaa. Leikkipaikat taas ovat usein pienempiä, ja ohjattu toiminta puuttuu. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa sekä rakennuksista että ulkoleikkialueista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla on leikkipuistojen toiminta, sen kehittäminen ja pedagogiikka. Kaupungin ylläpitämiä leikki- ja lähiliikuntapaikkoja on lisäksi päiväkotien, koulujen ja joidenkin julkisten rakennusten pihalueilla.

Kaupunki ylläpitää myös lähiliikuntapaikkoja, joista vastaavat joko kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tai kaupunkiympäristön toimiala sijaintipaikasta riippuen. Kaupungissa on lähes 100 lähiliikuntapaikkaa eri puolilla kaupunkia. Lähiliikuntapaikat sijaitsevat pääsääntöisesti pallokenttien läheisyydessä ja liikuntapuistoissa, sekä nykyään yhä enenevässä määrin myös koulujen pihoilta tai niiden välittömästä läheisyydestä.

Käynnissä olevat toimenpiteet ja selvitykset

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnistetty selvitystyö, jonka tavoitteena on määritellä linjaukset sen hallitsemien ja ylläpitämien palvelujen olosuhteiden kehittämiseksi Helsingissä (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.6.2018, § 132). Hankkeessa tarkastellaan myös erilaisia liikuntapaikkoja ja koulujen pihoja. Ensi vuoden aikana kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala selvittävät, miten lähiliikuntapaikkaverkostoa tulee kehittää jatkossa.

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017

(Liikuntapaikkojen saavutettavuus ja optimaaliset sijainnit Helsingissä pitkän aikavälin tarkasteluna, Karvinen 2017; Pro Gradu –tutkielma Helsingin yliopisto, aluetiede). Koulujen pihojen tilaa selvitetään parhaillaan erilaisin kartoituksin ja niistä työstetään kehittämissuunnitelmia, jotka tulee myös huomioida tässä yhteydessä, sillä yhdessä muiden lähiliikunta- ja leikkipaikkojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille merkittävän arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsingissä. Edellä mainitut koulujen pihojen liikkumismahdollisuuksiin liittyvät kartoitukset vastaavat toteutuessaan osaltaan myös tässä valtuustoa-loitteessa esitettyihin tavoitteisiin.

Kaupunkiympäristön toimialalla valmistellaan leikkipaikkoja koskevaa linjausta, ja sen yhteydessä tehdään leikkipaikkojen verkostotarkastelu. Tarkasteluaineisto viedään valmistuttuaan kaupungin julkiseen kartta-palveluun. Leikki- ja liikuntapaikkojen nykytilaa ja kehittämistarpeita tarkastellaan myös yleisille alueille laadittavissa aluesuunnitelmissa. Suunnitelmissa tutkitaan alueellista palveluiden tarjontaa ja puutteita, kuullaan asukkaiden toiveita ja tehdään uusien kunnostushankkeiden määrittelyä.

Kaupungin yleisten alueiden palvelujen järjestämisen ja laatutason määrittelyn avuksi laaditaan yleisten alueiden palvelulinjauksia. Liikku-miseen liittyviä koko kaupungin kattavia palvelulinjauksia on tehty eri toimialojen yhteistyöllä muun muassa frisbeegolfista ja skeittaamisesta. Yleisten alueiden leikkipaikkoja koskevaa linjausta valmistellaan parhaillaan. Sen yhteydessä tehdään leikkipaikkojen kartoitus, jotta mikään kaupunginosa ei jäisi katvealueeksi. Helsingin kaupunki teki vuonna 2011 myös kattavan selvityksen, ns. Lähiliikuntapakin siitä, millaisista elementeistä toimiva lähiliikuntapaikka rakentuu.

Leikkipaikkojen välineistöä uusitaan kunnostusten yhteydessä ja tavoitteena on, että ne palvelevat kaiken ikäisiä lapsia. Leikkipuistojen verkostoa suunnitellaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Myös leikkipuistojen peruskorjaustarpeet arvioidaan yhdessä. Periaatteena on rakennuksen ja puiston kunnostus samalla kertaa.

Helsingin uuden yleiskaavan yhteydessä laadittiin Helsingin viher - ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma (VISTRA), jossa määritellään koko Helsingin viherverkosto, liikkumisen pääreitit sekä alueita aktivoivat kaupunginosapuistot, joihin sisältyy liikuntapuistoja sekä leikkipuistoja ja -paikkoja. Asemakaavoituksessa määrätään tarkemmat puistojen sijainnit ja varataan riittävät tilavaraukset leikkiin ja liikkumiseen. Suunnittelun apuna on käytössä muun muassa analyysityökaluja ja väestöennusteita, mukaan lukien lasten ja nuorten määrän kehittymisen ennusteet. Käyttäjien eli lasten ja nuorten kehittämissideoita otetaan huomioon myös toteutussuunnittelussa.

Leikki- ja liikuntapalveluiden tarjontaan vaikuttaa myös niiden saavutettavuus eli etäisyys kotoa. Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa on meneillään hanke, jossa kehitetään työkalua viheralueiden saavutettavuuden ja käyttöpaineen arviointiin. Työkalun avulla muodostetaan kokonaiskuva viheralueverkoston nykytilasta ja kehittämiskohteista. Koko kaupungin kattava viheralueiden kartoitus, jossa on otettu huomioon sekä saavutettavuus että väestönkasvu, edistää eri alueiden tasapuolista kehittämistä.

Kaupunkistrategian päämäärät

Kaupunkistrategian mukaan ”kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuritarjontaa kehitetään liikkumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannustavaksi tasapuolisesti eri kaupunginosissa. Kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan tavalla, joka ottaa erilaiset käyttäjät huomioon.”

Kaupunkistrategian kärkihankkeen, liikkumisohjelman, tavoitteena on saada kaupunkilaiset liikkumaan enemmän ja istumaan vähemmän. Päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo, sujuva ja houkutteleva arjen valinta. Hyväkuntoiset ja monipuoliset lähiliikunta- ja leikkipaikat voivat innostaa kaikenikäisiä helsinkiläisiä ulkoilemaan ja liikkumaan enemmän arjessaan. Kiinnostavilla leikki- ja lähiliikuntapaikoilla voi olla lisäävä vaikutus perheiden yhdessäoloon, lasten ja nuorten omatoimiseen leikkiin ja pelailuun sekä välillisesti myös liiallisen ruutuajan vähentämiseen.

Yhteenveto

Leikki- ja liikuntapaikkojen monipuolinen ja tasapuolinen kehittäminen on tärkeä osa toimivaa kaupunkia. Aloitteessa esitettyä kartoitusta ja kehittämissuunnitelmaa tehdään tällä hetkellä useiden eri hallinnonalojen näkökulmista. Näiden edellä esiteltyjen selvitysten ja toimenpidesuunnitelmien yhteenveto ja johtopäätösten tekeminen toteutetaan käyttäjälähtöisesti tiiviissä yhteistyössä eri toimialojen kanssa, jolloin tämä prosessi vastaa aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin kattavasti. Myös tätä lausuntoehdotusta on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden kanssa

Käsittely

Esityslistalle merkityn esittelijän Tarja Loikkasen ollessa poissa kokouksesta asian esittelijänä toimi Petteri Huurre.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

27.11.2018

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 726 2623
miika.paajala(a)hel.fi

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Jussi Luomanen, Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, Maka (KYMP), puhelin: 0503646205

jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Nuorteva Johanna Aloite Kvsto 29082018 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 31.12.2018 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 20:n muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, jossa esitetään murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnatun perhevalmennuksen käynnistämistä. Perhevalmennusta voitaisiin tarjota seitsemän luokan aloittavien oppilaiden vanhemmille yhteistyössä esimerkiksi kouluterveydenhuollon, oppilashuollon, perheneuvolan ja alueen nuorisotalon toimijoiden kanssa. Aloite kokonaisuudessaan on liitteinä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 726 2623
miika.paajala(a)hel.fi

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500

27.11.2018

Asia/14

tuuli.salospohja(a)hel.fi
Jussi Luomanen, Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, Maka (KYMP), puhe-
lin: 0503646205

jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Nuorteva Johanna Aloite Kvsto 29082018 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano